

Sarjat ja approksimointi

Harjoitus 3, 27.9.2016

1. Olkoot $f_n:]0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $n \in \mathbb{N}$,

$$f_n(x) = \frac{1}{nx}.$$

- (a) Suppeneeko funktiojono $(f_n)_{n=1}^\infty$ pisteittäin? Suppeneeko se tasaisesti?
(b) Suppeneeko funktiojono $(f_n|_{[1/2,1]})_{n=1}^\infty$ pisteittäin? Suppeneeko se tasaisesti?
Piirrä kuva.

2. Olkoot $f_k: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$,

$$f_k(x) = x^k(1-x).$$

Suppeneeko funktiojono $(f_k)_{k=1}^\infty$ pisteittäin tai tasaisesti? Entä se funktiojono, joka saadaan rajoittamalla funktiot f_k välille $[0, 1]$? Piirrä kuva.

3. Olkoot $f_k: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $k \in \mathbb{N}$,

$$f_k(x) = \frac{x^{2k}}{1+x^{2k}}.$$

Suppeneeko funktiojono $(f_k)_{k=1}^\infty$ pisteittäin? Suppeneeko se tasaisesti? Piirrä kuva.

4. Etsi esimerkki funktiojonosta $(f_k)_{k=1}^\infty$, $f_k: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, jolle pätee:

- (a) f_k on epäjatkuva kaikilla $k \in \mathbb{N}$ ja
(b) $(f_k)_{k=1}^\infty$ suppenee tasaisesti kohti funktiota $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x$.
Piirrä kuva.

5. Olkoot $f_n: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $n \in \mathbb{N}$,

$$f_n(x) = nxe^{-nx^2}.$$

- (a) Näytä, että funktiojono $(f_n)_{n=1}^\infty$ suppenee pisteittäin.
(b) Suppeneeko jono $(f_n)_{n=1}^\infty$ tasaisesti?
(c) Päteekö

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 f_n(x) dx = \int_0^1 \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) dx?$$

Piirrä kuva.

6. Etsi esimerkki funktiojonosta $(f_k)_{k=1}^\infty$, $f_k: [0, \infty[\rightarrow \mathbb{R}$, joka suppenee tasaisesti kohti rajafunktiota f ja jolle pätee

$$A_k = \int_0^\infty f_k < \infty, \quad \forall k \in \mathbb{N}, \quad A = \int_0^\infty f < \infty,$$

ja

$$\lim_{k \rightarrow \infty} A_k \neq A.$$

7. Olkoon $g:]-\infty, 1[\rightarrow \mathbb{R}$,

$$g(x) = \log(1-x)$$

Olkoot $g_k: [-1, \frac{1}{2}] \rightarrow \mathbb{R}$, $k \geq 1$, funktioita, joka määritellään asettamalla

$$g_k(x) = T_{k,0}g(x)$$

jokaisella $x \in [-1, \frac{1}{2}]$. Osoita, että funktiojono $(g_k)_{k=1}^\infty$ suppenee tasaisesti.

²Vihje: Seuraava havainto voi olla hyödyllinen jossain vaiheessa laskuja: Jos jono (a_k) on rajoitettu ja $\lim_{k \rightarrow \infty} b_k = 0$, niin $\lim_{k \rightarrow \infty} a_k b_k = 0$.

⁶Vihje: Funktioiden f_k ei tarvitse olla jatkuvia.

⁷Vihje: Tarkastele jäännöstermiä. Luentojen esimerkki auttaa.

8. Olkoon $A \subset \mathbb{R}$. Olkoot $f_k: A \rightarrow \mathbb{R}$, $k \in \mathbb{N}$, funktioita. Todista väite:
Jos funktiojono $(f_k)_{k=1}^{\infty}$ suppenee tasaisesti kohti funktiota f , niin kaikilla $\epsilon > 0$ on $N \in \mathbb{N}$ siten, että $|f_n(x) - f_m(x)| < \epsilon$ kaikilla $x \in A$, jos $m \geq N$ ja $n \geq N$.